

at bidrage til en bedre Forstaaelse i saa Henseende og derigennem til Virkeliggørelse af Lovens humane Tanke har man bragt i Forslag, at det offentliges Hjælp efter Kommunalbestyrelsens Bestemmelse og under sammes Kontrol kan udbetales den paagældende Kvinde gennem en anerkendt Arbejdsløshedskasse; den paabudte Barselhvile kan formentlig rettelig anses som en tvungen Arbejdsløshed. Der vil ikke herved blive stillet noget Krav af økonomisk Natur til Arbejdsløshedskasserne, idet Understøttelsen vedvarende fuldt ud udredes af Kommunerens almindelige Midler, medens Kasserne kun benyttes som Mellemed ved Udbetalingen.

Til § 31.

Nærværende Paragrafs Bestemmelser have til Formaal at modvirke visse Misbrug, der erfaringsmæssig kunne finde Sted som Følge af, at de i Hjemmet beskæftigede Arbejdere ikke i samme Grad som Fabrik- og Værkstedsarbejdere have let Adgang til selvstændig at komme til Kundskab om den i Virksomheden gældende Arbejds løn. — Hjemmearbejdernes Forbindelse med deres Arbejdsgiver bestaar i Reglen kun deri, at de enkeltvis af og til give Møde for at faa Materiale udleveret eller aflevere det færdige Arbejde. Dette Forhold kan benyttes af ukaldede Personer til at optræde som Mellemmænd mellem Arbejdsgiveren og hans Hjemmearbejdere, saaledes at det Vederlag, som Mellemanden beregner sig, kommer til Afdrag i det Arbejdsvederlag, som Hjemmearbejderen vilde opnaa ved at træde i direkte Forbindelse med Arbejdsgiveren. Hjemmearbejderen er saaledes udsat for økonomisk at udnyttes ved Indførelse af et Mellemed, som ikke kendes i andre Arbejdsforhold.

Ifølge tysk Lovgivning (jfr. Gewerbeordnung § 114, a) kan Forbundsraadet for visse Erhverv foreskrive Indførelse af Lønbøger eller Arbejdssedler, der udfærdiges for og overgives enhver Arbejder. I disse skal af Arbejdsgiveren eller hans Befuldmægtigede indføres: det overdragne Arbejdes Art og Omfang (ved Akkordarbejde Stykketallet), Lønsatsen og Betingelserne for Levering af Materiale og Værktøj til den paagældende Arbejder. Paabud om Brug af slige Lønbøger er udstedt for større Bedrifter, i hvilke Forfærdigelse eller Bearbejdelse af Klæder og Linned finder Sted.

Ved nærværende Lovforslag har man forment, at en virksom Beskyttelse for Hjemmearbejderen imod økonomisk Udbytning gennem Mellemmænd (»Udsvedningssystem«)

paa den simpleste og mest praktiske Maade vil kunne opnaas derved, at der gennem Opslag paa Arbejdsstedet eller paa anden fyldestgørende Maade (f. Eks. ved Fremlæggelse af Lønregulativ) meddeles let tilgængelig, autentisk Oplysning om den virkelige Størrelse af Arbejds lønnen, naar Arbejdet uddeles og modtages fra første Haand ved direkte Forbindelse mellem Arbejdsgiver og Arbejder. Det eneste Formaal med en saadan Foranstaltning er at oplyse de paagældende Hjemmearbejdere om de faktisk gældende Lønsatser, en Foranstaltning, som formentlig vil være i Arbejdsgiverens og vedkommende Arbejders fælles Interesse.

En Betingelse for, at det ved nærværende Paragrafs Hovedregel tilsigtede Formaal vil kunne opnaas, bliver imidlertid, at Tilsynet ikke alene har Adgang til Oplysning om de gældende Lønsatser, men tillige er i Stand til gennem Arbejdsgiveren at erholde Adresseerne paa de paagældende Hjemmearbejdere for ved Henvendelse til disse at kunne skaffe Oplysning om Hjemmearbejdernes Arbejdstid og Timefortjeneste; Bestemmelserne i Paragraffens 2det—4de Stykke ere saaledes et nødvendigt Tillæg til Paragraffens 1ste Stykke. Naar man ikke ligefrem har paalagt Hjemmearbejderne at besvare de af Fabriktilsynet stillede Spørgsmaal om Arbejdstid m. v., er Grunden hertil, at det erfaringsmæssig har vist sig, at Oplysninger af denne Art, som ikke meddeles frivilligt, kun ere af ringe Værd til Vejledning om de faktiske Forhold.

Et Forbillede med Hensyn til lov mæssig Registrering af Hjemmearbejdere haves i den engelske Lovgivning. Ifølge »Factory and Workshop Act 1901« (§ 107) er enhver Indehaver af Fabrik og Værksted saavel som enhver i Virksomheden ansat Mellemand mellem Indehaveren og Arbejderne forpligtet til at føre Lister over alle direkte eller gennem Mellemmænd udenfor Fabrik eller Værksted beskæftigede Personer med Angivelse af det Sted, hvor de udføre Arbejdet, samt til at indsende Afskrift af disse Lister til Tilsynsmyndighederne. Lignende Regler gælde i en Række nordamerikanske Stater (jfr. Arbejdsraadets Beretning 1905—06, S. 73—74). —

Medens man ikke har anset Bestemmelser om hygiejnisk Tilsyn o. lign. for praktisk gennemførlige i Hjemmearbejdet efter de for Tiden foreliggende Forhold, har man dog ment at burde forbeholde Adgang til at forbyde saadant Hjemmearbejde af erhvervmæssig Art, som kan medføre virkelig Fare for Arbejdernes Liv og Lemmer, f. Eks. Forarbejdning i Hjemmet af eksplo-